

ระเบียบกรมประชาสัมพันธ์  
ว่าด้วยการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่น  
ในนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๓๖

โดยที่พิจารณาเห็นว่ากรมประชาสัมพันธ์ได้มีคำสั่งและระเบียบว่าด้วยการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง ซึ่งได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวไว้นานแล้ว ปัจจุบันสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง มีแนวโน้มของความต้องการสูงในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ มาทำการแปรรูป และเป็นวัตถุดิบเพื่อประกอบการในด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และเกษตรกรรม รวมทั้งในด้านปริมาณและมูลค่า ราคาที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงคำสั่งและระเบียบการเดิมเสียใหม่ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ว่าด้วยการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๓๖”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓. ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการใด ๆ ซึ่งขัดหรือแย้งในสิ่งที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ให้ยกเลิกคำสั่งและระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ที่ออกไว้แล้วดังต่อไปนี้

(๑) คำสั่งกรมประชาสัมพันธ์ ที่ ๕/๒๕๑๓ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๑๓ เรื่องระเบียบการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๑๓

(๒) คำสั่งกรมประชาสัมพันธ์ ที่ ๕๓๒/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๑ เรื่อง ระเบียบการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๓) คำสั่งกรมประชาสัมพันธ์ ที่ ๑๕๕๔/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๒ เรื่องระเบียบการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

(๔) คำสั่งกรมประชาสัมพันธ์ ที่ ๔๑๒/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๖ เรื่องระเบียบการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

(๕) คำสั่งกรมประชาสัมพันธ์ ที่ ๘๓๒/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๖ เรื่องระเบียบการเก็บเงินค่าบำรุงกิจการนิคมประเภทการค้าผ่านทางในนิคมสร้างตนเอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖

(๖) ระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ว่าด้วยการทำแร่ในนิคมสร้างตนเอง พ.ศ.๒๕๒๕

(๗) ระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขต

นิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๓๐

\* ข้อ ๕. ให้อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์รักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือกรณีจำเป็นต้องประนีประนอม เพื่อให้ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเองได้ใช้ประโยชน์และเกิดผลตอบแทนแก่ราชการตามสมควร ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดอายุสัญญาการใช้ประโยชน์และค่าบำรุงกิจการนิคม ตามความเหมาะสมแห่งการใช้ประโยชน์ในเรื่องนั้น

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖. ในระเบียบนี้

“ที่ดินสงวนของนิคม” หมายความว่า ที่ดินสงวนเพื่อการดำเนินงานนิคมที่ยังไม่นำไปจัดสรรให้กับสมาชิกนิคม รวมทั้งที่ดินที่มีผู้อ้างการครอบครองและทำประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้นบริเวณที่ปลูกสร้างอาคารสถานที่ราชการและบ้านพักเจ้าหน้าที่นิคม

“ถนนนิคม” หมายความว่า ถนนที่ก่อสร้างขึ้นด้วยเงินงบประมาณแผ่นดินของนิคมสร้างตนเอง หรือถนนที่มีผู้ก่อสร้างขึ้นและมอบให้นิคมสร้างตนเอง

“การทำไม้” ให้ความหมายตามคำจำกัดความหรือนิยามศัพท์ในพระราชบัญญัติป่าไม้

“แร่ การสำรวจแร่ การทำเหมือง การขุดหาแร่รายย่อย การร่อนแร่ รวมทั้งประทานบัตร อาชญาบัตรประเภทต่าง ๆ ตลอดจนใบอนุญาต” ให้ความหมายตามคำจำกัดความหรือนิยามศัพท์ในพระราชบัญญัติแร่

“ทรัพยากรธรรมชาติอื่น” หมายความว่า ทรัพยากรธรรมชาตินอกจากไม้และแร่ ซึ่งจะต้องขออนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาขอใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเองซึ่งแต่งตั้งโดยอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

“พื้นที่ป่าไม้ส่วนกลาง” หมายความว่า บริเวณพื้นที่สงวนไว้ร้อยละยี่สิบของพื้นที่นิคมทั้งหมดเพื่ออนุรักษ์ความชุ่มชื้นของดินและต้นน้ำลำธารตามมติของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

ข้อ ๗. ที่ดินที่จะอนุญาตให้ทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นต้องเป็นที่ดินสงวนของ

\* ข้อ ๕ แก้ไขโดยระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ว่าด้วยการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในเขตนิคมสร้างตนเอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

นิคมแต่ไม่รวมถึงที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันที่มีก่อนออกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสร้างตนเอง โดยให้ผู้ปกครองนิคมตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานผลให้กรมประชาสงเคราะห์ทราบก่อนการอนุญาต

ข้อ ๘. ที่ดินสงวนของนิคมที่จะอนุญาตให้ทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นถ้าอยู่ในบริเวณพื้นที่ป่าไม้ส่วนกลาง กรมประชาสงเคราะห์จะขออนุมัติต่อคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ก่อนการทำสัญญาผูกพันกับผู้ได้รับอนุญาต

ที่ดินของผู้ที่มีสิทธิครอบครองหรือกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมายหรือของสมาชิกนิคมไม่อยู่ภายใต้ข้อบังคับของระเบียบนี้

ข้อ ๙. ผู้ที่จะขออนุญาตทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในเขตนิคมสร้างตนเอง จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ โดยยื่นเรื่องขออนุญาตต่อผู้ปกครองนิคมมาตามลำดับและให้ผู้ปกครองนิคมปฏิบัติภายในกำหนดเวลาตามระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน พ.ศ. ๒๕๑๒

ในกรณีการทำไม้ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ในนามกรมประชาสงเคราะห์ โดยอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์เป็นผู้ขออนุญาตการทำไม้และมอบหมายให้ผู้ได้รับอนุญาตดำเนินการทำไม้แทน

ส่วนในกรณีการทำแร่และทรัพยากรธรรมชาติอื่นผู้ได้รับอนุญาตจะต้องยื่นคำร้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นด้วยตนเอง

ข้อ ๑๐. ผู้ได้รับอนุญาตเมื่อได้รับการแจ้งอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ จะต้องทำสัญญากับกรมประชาสงเคราะห์ภายในกำหนด โดยให้นำเงินสดหรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศมาเป็นหลักประกัน ในวันที่ทำสัญญาเป็นจำนวนเงินตามอัตราที่อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์กำหนดไว้ในแต่ละประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อ ๑๑. ผู้ได้รับอนุญาตต้องออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง ค่าภาษีอากร และค่าใช้จ่ายอื่นอันพึงมีตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๒. ก่อนทำสัญญาตามข้อ ๑๐ ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระเงินค่าบำรุงกิจการนิคมในการใช้พื้นที่สงวนของนิคมก่อนเป็นการล่วงหน้าให้แก่กรมประชาสงเคราะห์ตามจำนวนเงินที่อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์กำหนดไว้ในแต่ละประเภทของทรัพยากรธรรมชาติโดยให้ผู้ได้รับอนุญาตทำบันทึกข้อตกลงไว้เป็นหลักฐาน และกรณีได้มีการทำสัญญาให้ชำระค่าบำรุงกิจการนิคมตามเงื่อนไขสัญญา ที่ทำการนิคมสร้างตนเองก่อนทำการเคลื่อนย้ายไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นออกจากเขตนิคมสร้างตนเอง

ให้นิคมสร้างตนเองนำเงินค่าบำรุงกิจการนิคมที่รับไว้ตามวรรคหนึ่งนำส่งกรม  
ประชาสงเคราะห์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ได้รับอนุญาต

ข้อ ๑๓. เมื่อกรมประชาสงเคราะห์อนุญาตให้ผู้ขออนุญาตรายใดแล้วให้มีหนังสือแจ้งผู้ว่า  
ราชการจังหวัดหรือส่วนราชการที่มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นได้ทราบเพื่อ  
ประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาตหรือประทานบัตรหรืออาชญาบัตรต่อไป

ข้อ ๑๔. ผู้ได้รับอนุญาตจะโอนสิทธิให้แก่บุคคลอื่นไม่ได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก  
อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์

ในกรณีจะสิ้นกำหนดอายุสัญญาถ้าหากประสงค์จะต่ออายุสัญญาผู้ได้รับ  
อนุญาตจะต้องยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ภายในเก้าสิบวันก่อนสิ้นกำหนดอายุสัญญา

\*ข้อ ๑๕. ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามสัญญา และรายงานผลการดำเนินงานกิจการต่อ  
ผู้ปกครองนิคมเป็นประจำทุกเดือน และให้ผู้ปกครองนิคมมีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินงาน  
ที่ขออนุญาต

หากผู้รับอนุญาตฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาให้ผู้ปกครองนิคมรายงานอธิบดี  
เพื่อพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๑๖. ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาการอนุญาตของ  
อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์และรายงานผลการดำเนินงานของกิจการที่ได้รับอนุญาตให้อธิบดีกรม  
ประชาสงเคราะห์ทราบ

## หมวด ๒

### การทำไม้หวงห้ามและไม้ชนิดอื่น

ข้อ ๑๗. การทำไม้ให้ดำเนินการโดยวิธีเปิดประมูลและการดำเนินการทำไม้ออกจากเขต  
พื้นที่นิคมให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้วางด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดิน  
เพื่อทำประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก  
ส่วนกลางกรมประชาสงเคราะห์และจากส่วนภูมิภาคในท้องที่จังหวัดที่ตั้งนิคมสร้างตนเอง

ข้อ ๑๘. ผู้มีสิทธิจะยื่นประมูลการทำไม้ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนและมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย โดย  
ผู้มีสัญชาติไทยเป็นหุ้นส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ด

---

\* ข้อ ๑๕ แก้ไขโดยระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการทำไม้แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในเขตนิคมสร้างตนเอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕  
ข้อ ๔

(๒) มีทุนทรัพย์เพื่อดำเนินกิจการทำไม้ตามวงเงินที่จะได้กำหนดไว้ในประกาศการประมูลทำไม้เป็นคราว ๆ ไป

(๓) มีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจในการทำไม้

(๔) ไม่เคยเป็นผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายป่าไม้จนถูกยกเลิกและไม่ได้รับใบอนุญาตการทำไม้ ทำฟืน ทำถ่าน หรือเก็บหาของป่า

(๕) มีเครื่องมือทุนแรงและอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

ข้อ ๑๙. ให้อธิบดีกรมประมงประกาศเป็นผู้พิจารณาตัดสินชี้ขาดผลการประมูลทำไม้ตามหลักฐานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๗

ข้อ ๒๐. การชำระเงินค่าบำรุงกิจการนิคมในการทำไม้ตามสัญญาให้แบ่งงวดการทำไม้ออกเป็นงวด ๆ ไม่เกินสามงวดตามบัญชีอัตราคัดเลือกไม้ของกรมป่าไม้ และให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงกิจการนิคมตามอัตราที่ผู้ประมูลการทำไม้เสนอในการประมูลการทำไม้โดยให้ชำระงวดแรกในวันทำสัญญา

สำหรับวงเงินค้ำประกันสัญญาต้องไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของเงินค่าภาคหลวงค่าบำรุงป่า และค่าบำรุงกิจการนิคมในงวดที่เหลือรวมกันทั้งหมด

ระยะเวลาการทำไม้ออกมีกำหนดคราวละไม่เกินสองปี

ข้อ ๒๑. เงินค่าบำรุงกิจการนิคมในการทำไม้ให้เป็นไปตามอัตราที่ผู้ประมูลทำไม้ได้เสนอและไม่ต่ำกว่าอัตราปานกลางดังต่อไปนี้

(๑) ไม้ซุงประเภทไม้สัก-ไม้ยาง ลูกบาศก์เมตรละ ๕๐๐ บาท

(๒) ไม้ซุงประเภทไม้กระยาเลย รวมทั้ง ไม้เนื้อแข็งและไม้เนื้ออ่อน

ลูกบาศก์เมตรละ ๔๐๐ บาท

(๓) ไม้เสาไฟฟ้าหรือไม้เสาตาก ต้นละ ๑๐๐ บาท

(๔) ไม้เสาเข็ม ท่อนละ ๕๐ บาท

(๕) ไม้หมอนรางรถไฟ ท่อนละ ๕๐ บาท

(๖) ไม้ฟืน ลูกบาศก์เมตรละ ๒๐ บาท

(๗) ถ่าน ลูกบาศก์เมตรละ ๒๕ บาท

### หมวด ๓

### การทำแร่

ข้อ ๒๒. ผู้ขออนุญาตทำการสำรวจแร่ ทำเหมืองแร่ ขุดหาแร่รายย่อย และร่อนแร่ ถ้าหากกรณีการกระทำเกี่ยวข้องกับไม้หวงห้ามก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้โดยกรมประมงประกาศเป็นผู้ประสานงานเรื่องการขออนุญาตตามกฎหมาย

ผู้ขออนุญาตต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(ก) สำหรับผู้ขออนุญาตขุดหาแร่รายย่อยและร้อนแร่

(๑) บรรลุนิติภาวะ มีสัญชาติไทยและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย

(๒) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เคยถูกยกเลิกการอนุญาตหรือถูกบอกเลิกสัญญาอนุญาตทำแร่ในนิคมสร้างตนเอง เว้นแต่ระยะเวลาได้ล่วงพ้นไปแล้วหนึ่งปีนับตั้งแต่วันยกเลิกหรือบอกเลิกการทำแร่

(๕) มีหนังสือคำยินยอมของราษฎรที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่เดิม (กรณีถ้ามี) ในเขตพื้นที่ที่ขออนุญาต

(๖) มีทุนทรัพย์เพียงพอในการดำเนินการที่ขออนุญาตตามข้อ ๒๓ (๔)

(๗) กรณีเป็นนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติตามข้อ (ข)

(ข) สำหรับผู้ขออนุญาตสำรวจแร่และทำเหมืองแร่

(๑) เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียน และมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย โดยผู้มีสัญชาติไทยเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดกับจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อ (ก) (๔) และ (๕)

(๒) มีทุนทรัพย์เพียงพอในการดำเนินการที่ขออนุญาตตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๓ (๔)

ข้อ ๒๓. ในการยื่นขออนุญาตเพื่อสำรวจแร่หรือทำเหมืองแร่หรือขุดหาแร่รายย่อย หรือร้อนแร่จะต้องแสดงและแนบหลักฐานประกอบคำขออนุญาตดังนี้

(๑) โครงการ แผนการดำเนินงาน แผนผัง แผนที่และภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหารหรือกรมที่ดิน ระบุมาตราส่วนอย่างต่ำ ๑:๕๐,๐๐๐ หรือ ๑:๒๕,๐๐๐ หรือใหญ่กว่า มีทิศทางและระยะกำกับทุกด้านพร้อมพิกัดฉากสากลของมุมใดมุมหนึ่งของแผนที่

(๒) สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนสมรส (ถ้ามี) กรณีเป็นนิติบุคคลต้องนำหลักฐานหนังสือบริณห์สนธิ ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนหุ้นส่วนหรือบริษัท และหนังสือมอบอำนาจ

(๓) หนังสืออนุญาตเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

(๔) ให้แนบหลักฐานแสดงว่ามีทุนทรัพย์เพียงพอในการดำเนินงานที่ขออนุญาต โดยธนาคารรับรอง ดังนี้

(๔.๑) การสำรวจแร่และทำเหมืองแร่ตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

(๔.๒) การทำแร่ทองคำตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป

(๔.๓) การขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่ตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป

ข้อ ๒๔. พื้นที่สงวนของนิคมมีกำหนดระยะเวลาให้ใช้ประโยชน์ที่ดินดังนี้

(๑) เพื่อสำรวจแร่ คราวละไม่เกินหนึ่งปี

(๒) เพื่อทำเหมืองแร่ คราวละไม่เกินสามปี

(๓) เพื่อขุดหาแร่รายย่อยและร่อนแร่ คราวละไม่เกินหนึ่งปี

ข้อ ๒๕. ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องชำระเงินค่าบำรุงกิจการนิคมตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) การใช้พื้นที่สำรวจแร่ อัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๓๐๐ บาทต่อปี

(๒) การทำเหมืองแร่หินอ่อน

(๒.๑) การใช้พื้นที่ อัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาทต่อปี

(๒.๒) การทำแร่หินอ่อนนอกให้เรียกเก็บในอัตราลูกบาศก์เมตรละไม่น้อยกว่า ๓๒๐ บาท หรือเมตริกตันละไม่น้อยกว่า ๑๒๘ บาท ของปริมาณแร่ที่ทำออกทั้งหมด โดยมีหลักฐานแสดงเกี่ยวกับการชำระหนี้เงินค่าภาคหลวง รายงานผลการขนแร่และจำหน่ายแร่รายเดือนต่อกรมทรัพยากรธรณี

(๓) การทำเหมืองแร่ทองคำ

(๓.๑) การใช้พื้นที่ อัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๓,๕๐๐ บาทต่อปี

(๓.๒) การทำแร่ทองคำนอกให้เรียกเก็บในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของมูลค่าแร่ตามราคาประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีหลักฐานแสดงเกี่ยวกับการชำระเงินค่าภาคหลวง รายงานผลการขนแร่และจำหน่ายแร่รายเดือนต่อกรมทรัพยากรธรณี

(๔) การทำเหมืองแร่นอกจากข้อ (๒) และ (๓)

(๔.๑) การใช้พื้นที่ อัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ บาทต่อปี

(๔.๒) การนำแร่ออกให้เรียกเก็บในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสี่ของมูลค่าแร่ตามราคาประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีหลักฐานแสดงเกี่ยวกับการชำระเงินค่าภาคหลวง รายงานผลการขนแร่และจำหน่ายแร่รายเดือนต่อกรมทรัพยากรธรณี

(๕) การขุดหาแร่รายย่อยและร่อนแร่

(๕.๑) การใช้พื้นที่ อัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ บาทต่อปี

(๕.๒) การทำแร่ออกให้เรียกเก็บในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของมูลค่าแร่ ตามราคาประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีหลักฐานแสดงเกี่ยวกับการชำระเงินค่าภาคหลวง รายงานผลการขนแร่และจำหน่ายแร่รายเดือนต่อกรมทรัพยากรธรณี

ข้อ ๒๖. ให้ผู้ได้รับอนุญาตนำเงินค่าบำรุงกิจการนิคมในการใช้พื้นที่เป็นการล่วงหน้าตาม ข้อ ๑๒ มาชำระดังนี้

- (๑) การสำรวจแร่ให้ชำระครั้งเดียวของพื้นที่ทั้งหมดที่ขออนุญาต
- (๒) การทำแร่หินอ่อนให้ชำระในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบของพื้นที่ทั้งหมดที่ขออนุญาตต่อปี
- (๓) การทำเหมืองแร่ทองคำให้ชำระในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบของพื้นที่ทั้งหมดที่ขออนุญาตต่อปี
- (๔) การทำเหมืองแร่นอกจากข้อ (๒) และ (๓) ให้ชำระในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของพื้นที่ทั้งหมดที่ขออนุญาตต่อปี
- (๕) การขุดหาแร่รายย่อยและร่อนแร่ให้ชำระครั้งเดียวของพื้นที่ทั้งหมดที่ขออนุญาต

ข้อ ๒๗. ผู้ได้รับอนุญาตรายใดไม่นำเงินค่าบำรุงกิจการนิคมตามข้อ ๒๖ มาชำระภายใน กำหนด ให้ถือว่าการอนุญาตเป็นการระงับไป

ในกรณีได้มีการทำสัญญาให้ถือว่าเงินค่าบำรุงกิจการนิคมในการขอใช้พื้นที่ล่วงหน้าเป็นส่วนหนึ่งของเงินค่าบำรุงกิจการนิคมที่ต้องชำระตามเงื่อนไขในสัญญาที่จะทำกันต่อไป

ในกรณีไม่ว่าจะเป็นประการใดภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งการอนุญาตจากกรมประมงสงเคราะห์ ถ้าหากผู้ได้รับอนุญาตรายใดไม่ได้ทำสัญญาต่อกรมประมงสงเคราะห์ให้เงินค่าบำรุงกิจการนิคมที่ชำระล่วงหน้าตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกรมประมงสงเคราะห์

ข้อ ๒๘. ภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งการอนุญาตจากกรมประมงสงเคราะห์ หากผู้ได้รับอนุญาตในการสำรวจแร่หรือการทำแร่แต่ไม่ได้รับประทานบัตรชั่วคราว สัมปทานบัตร อาชญาบัตร ประเภทต่าง ๆ และใบอนุญาตตามกฎหมายแร่ ให้ถือว่าการอนุญาตของกรมประมงสงเคราะห์เป็นอันระงับ

ในกรณีได้รับการอนุญาตตามกฎหมายแร่ให้ผู้ได้รับอนุญาตจากกรมประมงสงเคราะห์ต้องมาทำสัญญาต่อกรมประมงสงเคราะห์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับตามกฎหมายแร่ หากพ้นกำหนดดังกล่าว โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องอันสมควรเป็นหนังสือให้อธิบดีกรมประมงสงเคราะห์ทราบก่อนครบกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าการอนุญาตของกรมประมงสงเคราะห์เป็นอันระงับเช่นเดียวกันกับความในวรรคหนึ่ง



ข้อ ๒๕. ในกรณีได้มีการทำสัญญาให้ผู้ได้รับอนุญาตจากกรมประมงสงเคราะห์นำเงินสด หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศมาเป็นหลักประกันสัญญาในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของเงินค่าบำรุงกิจการนิคมทั้งหมด

ข้อ ๓๐. ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องเริ่มลงมือดำเนินการตามสัญญาภายในกำหนดหกสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาเป็นต้นไป

#### หมวด ๔

#### ทรัพยากรธรรมชาติอื่น

ข้อ ๓๑. ผู้ขออนุญาตระเบิดและข่อยหิน ขุดดินหรือดินลูกรัง หิน กรวด ทราย จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ขออนุญาตทำแร่ตามข้อ ๒๒ ข้อ (ก) (๔) (๕) (๖) และ ข้อ (ข) (๑) (๒)

ข้อ ๓๒. ในการยื่นขออนุญาตตามข้อ ๓๑ ผู้ขออนุญาตจะต้องแสดงหลักฐานเช่นเดียวกันกับผู้ขออนุญาตทำแร่ตามข้อ ๒๓

ข้อ ๓๓. ระยะเวลาการอนุญาตระเบิดและข่อยหิน ขุดดิน หรือดินลูกรัง หิน กรวด ทราย ให้มีกำหนดคราวละไม่เกินหนึ่งปี

ข้อ ๓๔. ปริมาณการระเบิดและข่อยหินในการขออนุญาตครั้งแรกอย่างต่ำไม่น้อยกว่าสามหมื่นลูกบาศก์เมตรต่อปี และกำหนดเนื้อที่ตั้งแต่ห้าถึงสิบไร่

กรณีที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกี่ยวข้องกับไม้หวงห้ามต้องดำเนินการขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ โดยกรมประมงสงเคราะห์เป็นผู้ประสานงานขออนุญาต

ข้อ ๓๕. กำหนดให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงกิจการนิคมในอัตราดังต่อไปนี้

(๑) การนำทรัพยากรธรรมชาติออก

(ก) การระเบิดและข่อยหิน อัตราลูกบาศก์เมตรละไม่น้อยกว่า ๒๐ บาท

(ข) การขุดดินหรือดินลูกรัง อัตราลูกบาศก์เมตรละไม่น้อยกว่า ๑๐ บาท

(ค) การขุดทราย อัตราลูกบาศก์เมตรละไม่น้อยกว่า ๘ บาท

(ง) กรวด หรือหิน ขนาดเล็ก อัตราลูกบาศก์เมตรละไม่น้อยกว่า ๕ บาท

(จ) หินก้อนขนาดใหญ่ตั้งแต่ ๑๐ นิ้วขึ้นไป

อัตราลูกบาศก์เมตรละไม่น้อยกว่า ๓๐ บาท

(๒) การใช้พื้นที่ตามข้อ (๑) (ก) และ (จ) อัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ บาทต่อปี ส่วนการใช้พื้นที่ตามข้อ (๑) (ข) (ค) และ (ง) อัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อปี

ข้อ ๓๖. ในกรณีได้มีการทำสัญญาให้ผู้ได้รับอนุญาตจากกรมประมงสงเคราะห์นำเงินสด หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศมาเป็นหลักประกันสัญญาในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของเงินค่าบำรุงกิจการนิคมทั้งหมด

ข้อ ๓๗. ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องมีทุนทรัพย์ในการดำเนินกิจการที่ขออนุญาตโดยธนาคารรับรอง ดังนี้

(๑) การระเบิดและย่อยหินในวงเงินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป

(๒) การขุดดิน ดินลูกรัง หิน กรวด ทราย ในวงเงินตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป

ข้อ ๓๘. การชำระเงินค่าบำรุงกิจการนิคมกรณีเป็นค่าใช้พื้นที่ล่วงหน้าและกรณีทำสัญญากันต่อมาก็ดี การทำสัญญาภายในกำหนดเวลาที่ดี หรือการไม่ได้ทำสัญญาในกรณีใด ๆ เกี่ยวกับการทำและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอื่นในหมวดนี้ก็ดี ให้นำความในหมวด ๓ ว่าด้วยการทำแร่ในข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

## หมวด ๕

### การใช้ประโยชน์ที่ดินและถนนของนิคม

ข้อ ๓๙. การใช้ประโยชน์ที่ดินและถนนของนิคม จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์โดยยื่นคำร้องต่อผู้ปกครองนิคมมาตามลำดับ และผู้ขออนุญาตต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะ

(๒) มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนหรือไม่สมประกอบ หรือเป็นบุคคล

ล้มละลาย

(๔) กรณีเป็นนิติบุคคลต้องจดทะเบียนและมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย

โดยผู้มีสัญชาติไทยเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ด

(๕) มีทุนทรัพย์เพียงพอในการดำเนินกิจการที่ขออนุญาต

(๖) ไม่เคยถูกยกเลิกการอนุญาตหรือบอกเลิกสัญญาการอนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินและถนนของนิคม เว้นแต่พ้นกำหนดหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ยกเลิกหรือบอกเลิกสัญญา

(๗) มีหนังสือยินยอมของราษฎรที่อ้างการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่เดิม (กรณีถ้าหากมี) ในเขตพื้นที่ที่ขออนุญาต

ข้อ ๔๐. ผู้ขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินสงวนของนิคมจะต้องยื่นหลักฐานประกอบคำขออนุญาต ได้แก่ โครงการ แผนการดำเนินงาน และแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน

\* ข้อ ๔๑. การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินมีกำหนดระยะเวลา ดังนี้

(ก) การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ให้มีอายุตามอายุประทานบัตร

\* ข้อ ๔๑ แก้ไขโดยระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการทำไม้แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๓.

(ข) การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๔๑ (ก) ให้มีกำหนดระยะเวลาไม่เกินคราวละสามปี ส่วนการอนุญาตให้ใช้ถนนของนิคมมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินคราวละหนึ่งปี

ข้อ ๔๒. ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงกิจการนิคมในอัตราดังต่อไปนี้

(ก) การใช้ที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารร้านค้า

(๑) ประเภทอาคารและสิ่งปลูกสร้างเป็นส่วนควบกับที่ดิน

- ชนิดอาคารชั้นเดียวตารางวาละ ไม่น้อยกว่า ๑๒ บาทต่อเดือน
- ชนิดอาคารสองชั้นตารางวาละ ไม่น้อยกว่า ๑๕ บาทต่อเดือน
- ชนิดอาคารสองชั้นครึ่งตารางวาละ ไม่น้อยกว่า ๑๘ บาทต่อเดือน
- ชนิดอาคารสามชั้นขึ้นไปตารางวาละ ไม่น้อยกว่า ๒๐ บาทต่อเดือน

(๒) ประเภทอาคารและสิ่งปลูกสร้างเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้รับอนุญาต

- ชนิดอาคารชั้นเดียวตารางวาละ ไม่น้อยกว่า ๕ บาทต่อเดือน
- ชนิดอาคารสองชั้นตารางวาละ ไม่น้อยกว่า ๘ บาทต่อเดือน
- ชนิดอาคารสองชั้นครึ่งตารางวาละ ไม่น้อยกว่า ๑๐ บาทต่อเดือน
- ชนิดอาคารสามชั้นขึ้นไปตารางวาละ ไม่น้อยกว่า ๑๕ บาทต่อเดือน

(ข) การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพาณิชย์อื่นให้เรียกเก็บตารางวาละ ไม่น้อยกว่า ๑๐ บาท หรือไร่ละไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ บาทต่อปี

(ค) การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอื่น

- (๑) ประเภทที่อยู่อาศัยอัตราไร่ละ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บาทต่อปี
- (๒) ประเภททำการเกษตรอัตราไร่ละ ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ บาทต่อปี

(ง) ให้ผู้ได้รับอนุญาตชำระค่าใช้ประโยชน์ที่ดินก่อนปลูกสร้างอาคารร้านค้า ขึ้นใหม่ในอัตราตารางวาละไม่น้อยกว่า ๓๕๐ บาท โดยคิดตามจำนวนเนื้อที่ใช้สอยและให้ชำระทั้งหมดครั้งเดียวในวันทำสัญญา

ข้อ ๔๓. การใช้ถนนของนิคมเพื่อกิจการค้าจะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ โดยยื่นคำร้องต่อผู้ปกครองนิคมพร้อมด้วยแผนที่แสดงการใช้เส้นทางและกำหนดเวลาที่ขอใช้

ข้อ ๔๔. ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องมาทำสัญญากับกรมประชาสัมพันธ์ ภายในกำหนดตามหนังสือแจ้งอนุญาตให้ทราบและต้องมีหลักประกันสัญญาเช่นเดียวกับการทำแระในหมวด ๓ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่นในหมวด ๔ ยกเว้นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอาคารร้านค้าตามข้อ ๔๒ (ก) และเพื่อการอื่นตามข้อ ๔๒ (ค) ให้อยู่ในดุลพินิจของอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์พิจารณาเป็นรายกรณีไป

สำหรับวงเงินค้ำประกันสัญญาการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพาณิชย์และการใช้  
ถนนของนิคมในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของเงินค่าบำรุงกิจการนิคมทั้งหมดตามสัญญา

การชำระเงินค่าบำรุงกิจการนิคมในการใช้ถนนตามสัญญาให้ชำระทั้งหมดครั้ง  
เดียวในวันทำสัญญา

การชำระเงินค่าบำรุงกิจการนิคมในการใช้ถนนให้คำนวณจำนวนเที่ยวที่ใช้ต่อวัน  
หรือต่อเดือนหรือต่อปี รวมกันตามอัตราที่กำหนดในข้อ ๔๖

ข้อ ๔๕. ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินและถนนของนิคมเมื่อได้รับหนังสือแจ้ง  
การอนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์จะต้องมาทำสัญญาภายในกำหนดสามสิบวันนับตั้งแต  
วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๔๖. ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงกิจการนิคมในการใช้ถนนของนิคมตามอัตรา ดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทรถยนต์โดยสารหรือรถบรรทุกขนาดเล็ก ให้เรียกเก็บอัตรากิโลเมตรแรก  
ไม่น้อยกว่า ๒๕ บาทต่อเที่ยวรถ และกิโลเมตรต่อ ๆ ไป อัตรากิโลเมตรละไม่น้อยกว่า ๕ บาทต่อเที่ยวรถ

(ข) ประเภทรถยนต์ขนาดใหญ่หรือรถบรรทุกขนาดหนักขึ้นไป ให้เรียกเก็บอัตรา  
กิโลเมตรแรกไม่น้อยกว่า ๓๕ บาทต่อเที่ยวรถ และกิโลเมตรต่อ ๆ ไป อัตรากิโลเมตรละไม่น้อยกว่า  
๑๐ บาท ต่อเที่ยวรถ

#### หมวด ๖

#### บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๗. การอนุญาตที่ดำเนินการไปก่อนหรือในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้เป็นไปตาม  
เงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อตกลงหรือสัญญาต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๗

ทวีป ทวีพาณิชย์

(นายทวีป ทวีพาณิชย์)

อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์